

Destul, că durerile lui Nichi apărură în „Alkotmány” cu teribile amenințări la adresa părintelui Mangra și cu lovitura în organismul bisericii ortodoxe, pe vremea când Nichi era chiar în Budapesta și chiar umbra după înalt Preasfințita dreaptă mitropolitană, care nu prea de mult îl dăduse afară din curtea episcopescă aradană.

Apelația adică nu se mai face la forurile bisericesti ci la biroul de presă la Zaslo—Ciocan—Măglaș, după sistemul Hamsea.

Eată școala nouă întemeiată de maniacii episcopiei. Înainte dar voi mititei mascați, ear voi Ilustrisimi încurajați pe Nichi Diamandi și Eugen Zaslo, că multă va fi plata voastră la...

DIMITRIE A. STURDZA.

I.

Activitatea culturală.

(După date dela Academia Română).

(Urmare).

1897. — 1886—1896. *Trei zeci de ani de Domnie at Regelui Carol I.* Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—1880, vol. II. 1881—1896. Edițiunea Academiei Române.

1898—1905. — Ales pentru a treia oară Secetrar general al Academiei Române pe 7 ani.

1899. — *Charles I-er, Roi de Roumanie* — Chronique-actes-documents, Tome I-er, 1866—1875.

— 10 Maiu 1866, (din Analele Acad. Rom.)

— *La Question des Portes-de-Fer et des cataractes du Danube.* Avec des documents et une carte du Danube aux Portes-de-Fer, Berlin, Puttkammer et Mühlbrecht, 1899.

1900. — *Jubileul de CC. ani al Academiei Regale Prusiane de Științe.* Dare de seamă.

— *Zece Maiu.* Cuvântare rostită la 12 Maiu 1900.

— Răspuns la discursul de recepțiune al Episcopului Nicolae Popa, despre *Archiepiscopul și Mitropolitul Andrei Baron de Șaguna.*

— Răspuns la discursul de recepțiune al dlui Constantin Erbiceanu, despre *Vieța și activitatea literară a Protosinghelului Naum Rîmniceanu.*

— *Chestia Porților-de-fer.* Conferință, București, Tip. *Voința Națională.*

1902. — Răspuns la discursul de recepțiune al dlui Dr. Constantin I. Istrate,

despre *Activitatea științifică a lui Ion Ghica.*

Vedem din aceste date că, încă dela vârsta de 17 ani, pe când era student la Mü ich, unde lua lecții de limbe române cu celebrul Diez, dl Dimitrie Sturdza pornește rodnica sa activitate culturală punând începutul unui ciclu de premii cari aveau să se acorde pentru lucrări de filologie sau de istorie românească. În afară de premiul anunțat pînă astăzi românești, se angajează să suporte cheltuielile de tipar ale lucrării premiate. Lucrările concurenților aveau să se trimează la Blaj, la părințele filologiei române. Canonicele T. Cipariu, și aveau să fie examinate de o comisiune aleasă dintre Români mai cunoscuți atunci din toate provinciile locuite de Români: G. Bariș, P. Poni, I. Maiorescu, etc.

Nu e oare aci germele ideii Societății Academice române, mai târziu Academia Română, și al Asociațiunii transilvane?

De atunci și până astăzi, instituțiile noastre culturale au avut necontenit sprijinul puternic al dlui Dimitrie Sturdza.

La *Societatea geografică* a instituit premiul și a presintat lucrări de o importanță capitală.

Academia Română, în starea înfloritoare în care se găsește astăzi, se poate zice că este o creațiune a lui Ioan Ghica și a sa.

A pus temelia nu numai științei numismatice românești, dar și a colecțiilor numismatice și diplomatice ale *Academiei Române*, dăruind din primul an până acuma, sute de monede și medalii românești, sute și mii de manuscrise, documente și cărți tipărite. Paginile analelor sunt pline de generoasele donațiuni ale lui.

Istoriografia noastră națională ia o față nouă o dată cu publicarea documentelor extreme din colecțiunea Hurmuzaki. Publicarea acestor documente se datorează iarăși muncii lui stăruitoare și iubirei sale de neam.

Vedem mai departe, din datele de mai sus, cum dl Dimitrie Sturdza nu lasă să scape nici o aniversară a zilei de 10 Maiu, fără ca să aducă un nou dar prețios Academiei și fără ca să citească un memoriu asupra unei cestiuni de istorie națională, — dând astfel o strălucire de o natură particulară acestor sărbări.

În urma indemnului său, mulți oameni de inimă și cu dare de mână au făcut donațiuni de cea mai mare importanță acestei instituțiuni, — asigurându-i astfel, pentru totdeauna viitorul.

Tot aci este locul să reamintim în câte-câte cuvinte activitatea dlui Dim. Sturdza și în direcția reformei învățământului public.

Caracteristica activității dlui Dim. Sturdza la începutul venirii sale la ministerul de culte și instrucție publică a fost o luptă stranie în contra unui sistem nenorocit, ce se încuibase la acel departament. Pe de altă parte, administrația propriu zisă școlilor era într-o stare de destrăbălare completă. Măsurile luate de noul ministru al instrucției publice, a revoltat, bine înțeles, pe toți cei ce se foloseau de acea stare de lucruri, a ridicat în contra sa până și pe unii indiferenți.

Proiectul de reformă al învățământului, din 1886, a fost o lucrare de cea mai mare însemnătate, datorită unei munci uriașe săvârșită de dl D. Sturdza, având ca principal colaborator pe dl Spiru Haret, și întocmită pe un număr imens de date și documente adunate cu aceea ocaziune.

Expunerea de motive a acestui proiect este un adevărat monument de știință și de înțelepciune.

De atunci nu s'a mai făcut nimic în învățământ fără să nu se fi folosit, aproape în întregime, proiectul acesta de lege.

Stabilitatea învățătorilor sătești datează de atunci, și se datorește exclusiv dlui Sturdza.

Tot el a creat o școală normală de institutori; tot el a conceput organizarea ministerului de directorate — înainte nu erau decât secții — și tot după proiectul său s'a realizat mai târziu, de diferiți miniștri, organizarea școlilor normale, rotația institutorilor, obligativitatea învățământului, învățământul complementar, etc.

(Va urma).

Din Dietă.

În ședința dela 14 Martie partidul koșutist a continuat cu lupta în contra proiectelor militare. Obstrucția de astădată a fost mai moale, căci parte mare dintre deputați aveau să plece în provincie, să lase parte la sărbările aranjate în amintirea zilei de 15 Martie 1848.

Singurul orator a fost *Francisc Krasznay*, care și-a început vorbirea spunând că în lupta în contra proiectelor militare nu e vorba, de buna organizare a armatei, ci de chestia intereselor vitale privitoare la validitatea noastră (a maghiarilor) națională. Pentru aceea a început opoziția — la spatele căreia stă națiunea întreagă — lupta. (Așa-i stînga extremă). În tenorul asta continuă vreme de un cîș, întrerupt când de protestele liberalilor, când de aprobările partidului.

În urmă propune, că din stînl dietei să se esmită o comisie de 35 membrii cari să cerceteze plîngerile îndreptate în contra armatei comune, și să raporteze casei. (Să trăiască! Stînga extremă).

Pichler Gyözo, cerând cuvîntul la ordinea de zi, propune ca Lunii dieta să nu țină ședința, căci Lunii deputați fiind în cerc, nu pot întoarce la vreme, — *Szell Kálmán* face cu capul că nu, și majoritatea respinge propunerea.

Mai vorbește contele *Wilczek* la afacerile pe termin, și *Szell Géza*, care interpelează în afacerea convenției de zahăr. Interpeleția se predă ministrului de finanțe.

Ședința s'a încheiat la 12 ore 50 minute.

Rusia și Balcanul.

Față de împrejurarea că tocmai Rusia a fost statul care a început acțiunea diplomatică pentru reformarea stărilor din Balcan, la tot cazul pare cam ciudat rolul ce l'a jucat generalul rus, contele *Ignatieff*. Oamenii politici mai serioși erau gata să tragă la îndoială sinceritatea guvernului rus, căci activitatea contelui *Ignatieff*, sau mai bine zis: muncă lui de subminare de loc nu potrivea în cadrele acțiunii de reforme.

Cine a urmărit cu atențiune activitatea propagandei pravoslave, acela va cunoaște îndeajuns rolul generalului acestuia. De el trebuie să se vorbească de-odată cu *Pobjedonoscev*, apostolul panslavismului. Acești doi bărbați politici inspiră presa rusească și sunt sufletul propagandei panslave. *Ignatieff* a fost favoritul țarului *Alexandru II* și a avut rol conducător până în vremele din urmă — în politică. Patima lui de agitator l'a mînat totdeauna pe terenuri, unde găsea prilej bun pentru propagandă panslavă. După toate aceste sosește acum din Petersburg știrea senzațională, că *Ignatieff* — a căzut în disgrăție.

Precum se vorbește în cercurile bine informate, contele va părăsi țara porunca țarului Petersburgul, căci la curte era teamă, că *Ignatieff* va turbura mersul pacinic al acțiunii de reformă în Balcan.

Causă imediată al disgrățierii e, că față de declarațiile făcute de un dace

Din dragoste.

Dlul A. Vlahuță.

I.

Seară de Maiu. Cer senin și lună plină. Răcoare, miros de verdeață, cântec de privighetori.

Liniște și armonie în toată firea, ear în sufletul lui Dinu, furtună.

...Ca să poată ațipi o clipă, s'a culcat în bătaură în coșul carului cu fin proaspăt; dar în lupta cu gândurile, somnul nu se lipește de el. În așternutul moale și aromit de mireasma florilor de câmp, se invită ca pe jăratec...

...Aseară, când a cuprins-o de mijloc, ea tremurând ca o pășărică sperioasă, i-a împletit brațele tinere pe după gât și lipindu-i-se la piept, l-a privit lung și gales în ochi... El a sărutat-o mult de tot și ea nu numai că nu i-s'a împotrivit, ca altă dată, dar despărțindu-se, l-a rugat așa de frumos să se ducă și el mîni la horă!...

Va să zică tot el îi era mai drag...; altfel ce rost ar fi să-l mai îmbie la horă când știe că e rîndul lui Voicu!...

Și cu toate acestea, până acum el tot bănuise că Mândica îl iubește pe dușmanul lui, pe Voicu... Cum se înjelase...

Prin căutătura și vorbele ei șoptite cu atîta dragoste, i-a smuls acum ghimpele din suflet...

Altă dată, când o prindea de mijloc, și ea îl ruga să vie la hora celui-l'alt, avea grijă să-i amintească să fie cuminte și să se împace cu Voicu dar acum, la despărțire, n'a pomenit nimic de dușmanul dragostei lui...

Poate că chiar Mândica o fi dorind să se scape de dragostea silită a Voicului...

Da, așa are să fie! Măne se va duce la horă, va tocni lăutarii și de rîndul acesta tot el și... hora cu mândica dragă va fi a lui și Dumineca aceasta, cele-lalte de-arîndul în totdeauna!...

Dragostea îl înviorază... Se simte ușurat..., și până mîni ar vrea să fie o clipă!...

Își îngroapă trupul în maldărul miroșitor, muncindu-se s'adoarmă.

Luna curată, încet-încet lunecă pe bolți în spre apus. Privighetorile oboșite de dragoste adorm una câte una în cuiburile din crîngul înecat de lumină, ear în cuprinsul văii care adăpostește satul, nu se aude decât plînsul apei care în cupele roților dela moară își frînge trupul de cristal...

Mândica, după-ce se despărți de Dinu, era nespuse de mulțumită.

Putuse în sfîrșit să-l hotărăască! Mîni va veni la hora Voicului.

De mult voia să-i vadă pe amîndoi în joc. Mîni i-se împlinește dorul.

De altfel, în multe rînduri și întrebare gîndul, cu nădejde să afie care i-ar fi mai drag din amîndoi, dar nu și-a putut răspunde nici-odată.

Erau feciori din fruntași gospodari ei satului, amîndoi voinici și frumoși! Dacă Voicu era bălan cu părul și mustața ca spicul de grâu copt, apoi Dinu era oacheș cu părul și mustați până de corb... Dacă ochii dulci albaștri ai Voicului farmecă inimă de fete, apoi cei negri focoși ai lui Dinu, aprind suflet de femei! Ear în dulceața mîngăierilor și-a sărutatului stau să se întreacă!...

Cînd e la joc lângă oacheșul îndrășneț, arde de dorul duiosului bălău; ear cînd o învîlue cu dragoste ochii dulci albaștri, sufletu-i dornic aleargă 'n depărtări căutînd pîiv rîle pline de foc ale ochilor negri...

O doare...; ar vrea să fie cu trup și suflet la un loc lângă ei...

Dar cum să-i împace? Ei sunt doi și ea tot una-i!

N'ar vrea să se despărță de ei, ar

vrea să fie dragă amîndurora pentru totdeauna; dar aceasta i-s'a trecut căi a oșt fată de joc, acum fusă, cînd ajunsă-i fată de măritat, trebuie să fie numai nevasta unuia.

Decât o să încerce să-'și rupă din suflet; dar a cărui să fie...? A lui Dinu ori Voicu!...

Trebuie deci să-i vadă pe amîndoi în horă... Al cui va fi norocul!

Dinu o să vină, nu e vorbă, dar ce va face Voicu?

... Vor fi cumînți amîndoi, căci îi va ruga ea. Se va prinde lângă fie-care câte un joc la rînd și-o să-i împace! Dar lângă care se va prinde mai întăiu? De bună seamă că lângă Voicu, căci e rîndul lui, e vîtaful horei!...

II.

Duminecă dimineața satul întreg știa că Dinu calcăse rîndul horii, tocînd lăutarii două sărbători de-arîndul. Și acesta nu era lucru de ne luat în seamă. De ani de zile, vîtăgia horei și dragostea Mândicii și-o împărțiau de-o potrivă pe rînd... Sunt ani de cînd Dinu și Voicu nu s'au mai întîlnit la o aceeași horă; și satul știa pricina.

Începutul vrăjmașiei lor a fost într-o zi de Paște. Peste grîlă pe Așezătura Pe-

...ensec, reprezentant al țării, că țarul ține de datorința sfintă să susțină în Balcan pacea, Ignatieff a declarat guvernului bulgar și comitetul macedonean. *„Că comitetul trebuie să-și continue agitația și să pregătească reșcoală, căci aceasta o cer interesele politice slave, și numai o stare acțiune radicală poate să scape Balcanul, să nu cadă în mâinile monarhiei austro-ungare.*

In arma astora contele Lamsdorff l'a rugat pe țar, ca în interesul politicii rusești, să facă ceva dispoziții, ear țarul l'a trimis apoi în străinătate.

Dacă știrea aceasta se va adeveri de reală, vom avea o dovadă, că țarul și bărbaiții din jurul lui gândesc și purced serios.

Cuvinte de adio ale lui Rieger către poporul său.

Decedatul conducător al Cehilor Dr. Rieger a adresat în testamentul său următoarele cuvinte pline de experiență și înțelegere ducăcă către poporul ceh:

Poporul meu!

Mi a dat Domnul deja în tinerețe, că nu am trebuit să mă îngrijesc în primul rând de întreținerea mea și m'am putut ocupa deplin în serviciul națiunii mele. Cum nu poate fi altfel în neîntrerupta mișcare a saloniilor vieții politice, se preschimbă în viața mea succese cu nesuccese și reușite cu neplăcerile. În întregime însă nu spun, că au fost puțin, căci ar fi avut încredințarea în sinceritatea intențiilor mele, ba și să trebue să zic și să recunosc cu mulțumire, că am fost partaș de atâtea dragoste pentru poporul meu, cum poate puțin dintre contemporani.

Poporul meu îi doresc din toată inima, ca nici odată să nu se pierdă în furtună, dar și să nu devină din vanitate prea mândru. Îi sfătuiesc, ca să persiste la dreptul său clar și nepărtinitor, dar să nu se lase sedus de patimă la nedreptate față de alt popor. Îi doresc, ca întotdeauna să se scutur de sfatul unor bărbaiți probați prin experiență, care au fost politicieni și nu puteau pe cuvinte să-și dea seama de adevăr, dar care pot linguesc propriul iubiri, dar care în trebuințea adesea oameni necopți, de adevărată îndoișoasă, sau egoiști care tind la adevărată popularitate și putere politică. Îi sfătuiesc, să se încreadă cu preferință în propria putere, natural cu justă compunere; să nu-și tacese puterea peste măsură și să nu facă întreprinderi necuminte care îi amenință independența; ca întotdeauna să fie pe mînt, că și aici numai prin muncă și prin inteligență și materială își poate crea numai succesive, dar sigur, un viitor mai bun.

Îmi mai doresc, ca poporul meu nici odată să nu pierdă din vedere țintele ideale, să țină sub regulile onoarei ideale creștine eterne și dreptății și umanității, și înainte de toate nici odată să nu-și dea dreptul din

mână, nici odată să nu necesiteze la volnicie, dacă și din pășirea punctului său de vedere al legalității ar profita un succes momentan; și mai departe, ca întotdeauna să nu uite, că stima generală internațională a popoarelor între olaltă este cea mai trairnică pavază a popoarelor. Mai ales națiunilor mici le poate fi foarte periculos a pășii această pavază și a se pune pe terenul nesigur al volniciei sau dreptului celui mai tare *).

In fine este datorica mea, să spun, că poporul să reprime cu toată forța păcatul invidiei, al invidiei care la noi prea adesea se ivește. Aceasta vicisitudine hidoasă, care nici măcar nu este de folos celui vicios ci îl învenimează și pe el, acest păcat, ce suprimă bunăstarea politică și avântul omului coroziază orice merit, supucionează orice lucrare desinteresată, îl trage în tină pe orice om mare, ba suprimă în germene, ce e merit să se facă mare, și nu admite, ca alții să-și iae pildă. Acest păcat este deosebit pentru Slavi **) cel mai bogat izvor de nenunire. Ori-ce autoritate a fost subminată prin aceasta, ba aceasta a fost originea subjugării sau cel puțin o opritește pentru crearea unei organizații a puterii. Dacă și poporul nostru se vor îngrijii pentru progresul general, atunci sperăm firm, că vom avea putere culturală și materială în cea măsură, că poporul va putea rezista tuturor evenimentelor și revoluțiilor politice, deși a priori trebus de resgândit, că a prevedea cursul și efectul unor evenimente, cu atât mai puțin a le regula după dorință, nu este dat unui popor mic ca al nostru.

Să nu pășim credința în o conducere mai înaltă și justă a sorții popoarelor. Copiilor mei dragi și nobili, ginerilor și urmașilor mei li leg pe suflet, a ține fidel la poporul lor cehesc, să tindă purure de a lucra în toate direcțiile pentru binele lui, să fie gata a-și împlini întotdeauna toate datorințele către Dumnezeu și oameni și în același sens a-și crește copiii. Așa veți onora mai bine memoria tatălui nostru Palacky și fiicei lui, soției mele de pie memorie, și veți pășta în onoare și numele meu, dacă și rezultatele muncii mele nu au corespuns întotdeauna intențiilor mele *).

NOUTĂȚI.

ARAD, 16 Martie n. 1903.

Știre personală. *„Ilustrata Sa alesul episcop Ignatie I. Papp a sosit Duminecă dimineața din Budapesta, la reședință.*

Adunarea generală „Oraviciana“. *Joia trecută și-a ținut „Oraviciana“ adunarea generală, la care au participat vro 100 acționiari, în mare parte agronomi din puterul ținut al Oraviției.*

Primit cu însușire, raportul direcțiunii arată un capital de acții cor. 550.000, fonduri de rezervă peste cor. 200.000, depu-

*) În atenția compatrioților noștri soviniști.
**) Dar oare la Români — să nu zicem „de secole“ — nu?

neri cor. 1.347.791 fl. 87, întreg reverimentul cor. 10.000.000, venitul net fără interese restante etc., așa strictissimi, cum se ia în bilanțul acestui institut, se cifrează la suma de cor. 39261 fl. 89.

Prin progresul uimitor și operațiunea sa incomparabil de solidă, „Oraviciana“ și-a făcut loc între cele dintâi institute românești din patrie, ear pe piața Oraviției e un adevărat scut al intereselor economice al Românilor din sudul Banatului.

Are din grația lui Dumnezeu și un cîrmaci, dealfel binecunoscut în sinul întreg poporului român din patrie, de care se leagă cu drept cuvînt toate speranțele acestui corn de țeară.

In cea dintâi ședință de săptămână, direcțiunea acestui institut a avut să înregistreze în procesul verbal și panegiricul unui valoros membru din inspecțiune, a decedatului notar cercual din Răcășdia, Ioan Stoianu, unul dintre cei mai zelosi fondatori atât al „Oravicianei“, cât și al altor institute de bani din ținutul Oraviției.

Repausatul a fost de altfel nu numai un excelent financiar național, ci și un antestator și mare sprijinitor al cauzelor noastre culturale-naționale. De pildă la înființarea departamentului Oraviției, el s'ermanul a fost cea dintâi oae, după care apoi s'au luat strună atâtea membrii fondatori ai Astrei. Are multe și neperitoare merite. Dumnezeu să-l erte!

Bucuria părechei regale italiene. Se scrie din Roma că după cum s'a auzit din cercurile dela curte, regina Helena e ear în stare binecuvîntată și îmbolnăvirea se așteaptă pe la finea lui Septembrie. Părechia regală are două fetețe princesele Iolanda și Mafalda. Acum se așteaptă cu dor moștenitorul.

Adunarea gen. a „Ardelenilor“. a avut loc Duminecă (8 Martie n.) la orele 11 a.m. în mijlocul unei frumoase interesări a acționarilor. S'a depus 1400 acții și au participat 26 acționari. Di Dr. Mihu, președintele Direcțiunii, a deschis adunarea, prin cuvinte alese și potrivite, dl director Dr. A. Vlad, a cetit apoi raportul Direcțiunii (publicat și de noi) și adunarea în deplină armonie și unanim a luat raportul la cunoștință, a primit propunerile direcțiunii pentru împărțirea câștigului curat și a dat absolutor direcțiunii și comitetului de supraveghiere. A reales apoi în direcțiune cu mandat pe 3 ani pe membrii eșiți: d-nii Dr. St. Erdélyi, Ilie Popovici și Daniil David, — ear în comitetul de supraveghiere a ales, pe un nou period de 3 ani, pe d-nii Ioan Branga, Dr. R. Doba, Procopiu Harlea, Ioan Moța și Constantin Baicu.

Dl președinte a mulțumit adunării pentru buna înțelegere și interesarea arătată, a pus la inimă noilor aleși a lucra totdeauna pentru promovarea institutului spre binele acționarilor și a poporului nostru, și a închis adunarea. („Libertatea“).

Ferestrele „Tribunei poporului“. Sâmbătă, în presarea zlit libertății Maghiare

15 Martie, pe la 10 ore „patrioții“ aujunși în paroxsimul însuflețirii au spart ferestrele redacției și tipografiei noastre.

Demonstrația a fost dect la înălțimea demnității.

Procese de presă. Se scrie din Turoc Szt.-Marton: În 21 acestui luni va fi pertractarea în două procese de presă ale lui Urban Svetosar, înaintea judecătoriei de presă din Pesta. Afară de aceasta tot în două procese de presă decurga cercetarea în contra culegătorului Novsk Antal.

Kazarismul în Ardeal. Comitatul Făgărașului comitat românesc de când se pomeneste lumea, ori cât are un deputat fecior de popă și care știe „Tatăl nostru“, a început să încapă pe mâni jidovești cu pământul său.

Acum 112 ani nu se găsea prin partea locului ardeșag jidan; astăzi din trei ardeșagi unul e jidan, și ține 240 jugere. Proprietar de pământ jidan era acum 10 ani unul, cu 355 jugere; astăzi sunt 4 cu 2800. Și aceasta cucerire Kazară, merge exclusiv în contul populațiunii românești.

Și când așa merg treburile în țeara Făgărașului, Culița al popii merge cu ursul în dar la primul ministru.

Emigrările din comitatul Turocz: Se scrie din Turocz-Szt.-Marton: Furia emigrării crește mereu, în cete mari pleacă emigranții. Acum deja și femei singuratiche, mame de familii, servitoare ș. a. toate emigrează. La stațiunea din Ruttka, au fost deținuți opt oameni cari după cum spuneau plecau spre Rusia și nu aveau pașaport. Economii sunt îngrijiați că ast mîne va fi lipsă de servitori, de altfel încep a o simți de pe acum.

Alegerea vicomiteiului din Biharia. Se scrie din Oradea-mare: Sâmbătă a trecut termenul de concurs deschis pentru scaunul de vicomite din comitatul Bihorului devenit vacant prin moartea lui Szunyogh Péter. Au concurat Miskolczy Ferencz pretor suprem în centru și pretorii supremi dr. B.óy Pál din Cefa și Fráter Barnabás din Derecske. Alegerea va fi la 18 l. c.

Contele Apponyi și Svabii. Sub acest titlu scrie „Volksblatt“, iar redactat în spirit „patriotic“ în Timișoara, următoarele:

„Locuitorii de limba germană din Szeghegy, la cari contele Apponyi se bucură de mare trecere (El, și!) s'au adresat președintelui dietei ca rugarea, să le scrie pentru ziua de 15 Martie un discurs festiv, din care să poată cunoaște importanța zilei. Contele Apponyi a primit bucuros această sarcină și a scris un important studiu despre această temă, așa că bravii patrioți svabi vor avea (au avut deja!) ocaziune la 15 Martie, să cunoască însemnătatea acelei zile din studiul contelui Apponyi, scris în limba germană“.

Bravo, comună „studioasă“; și mai bravo Apponyi, care scrie nemște pentru cetățeni „maghiari“ cu baze germane! Ce ție cu politica asta!

Toți știu, că sămânțele de napt de natreț, ale lui Mauthner sămânțe impregnate dau roadele mai bogate, că sămânțele de verdețuri ale lui Mauthner produc zarzavaturile mai bune și că din sămânțele de flori ale lui Mauthner cresc florile cele mai frumoase. — Cu un cuvînt: Sămânțele lui Mauthner sunt cele mai bune, depositul cel mai mare și prețurile uimitor de ieftine.

Mașină de sburat. Din Nagy-zombat vine știrea, că arhitectul Anton Vecera a reușit să compună o mașină de sburat. Planul și modelul mașinei a fost trimis de inventator inginerului Broadwel din Londra, din partea căruia a și primit Vecera răspunsul, că este absolut asigurată sburarea cu mașina sa și dirigiabilitatea mașinei. Va fi expusă această nouă invenția la expoziția internațională ce se va arangia peste 2 ani în America.

Intocmirea tehnică a mașinei se ține deocamdată în secret.

Acum a apărut „Herbarium“, de Lejőssy Sándor, tradus în românește de Nicodim Bărbulescu, profesor. Prețul 1 cor. 50 fl. Editura Ingus I. și fiul, librar.

Ioan Russu Șirianu. Popovici-Barcianu.

...Și-acum, lumea aștepta cu nerăbdare timpul de joc ca să vadă cum s'ar privi earăși cei doi voinici ai horei; ear Mândica se găsea incurcată de tot văzînd îndrăzneala lui Dinu.

Își inchipuisse că o să vie la horă ca ori-ce flăcău, fără să calce rîndul celui-l'alt. Ce va face acum Voicu? O fi aflat că ea l-a chemat pe Dinu? O să vie la horă?

In ziua aceea jocul începuse mai de vreme ca altă dată. Poziția umbrită de perli era plină de flăcăi și fete, ear hora purtată de tinerii în floare, sălta în cercuri tot mai largi..

Spre giria morii, de-o parte a jocului, stau femeile și copiii la umbra de anini, ear de cea parte, spre muche, bărbaiții s'au așezat ca un briu peștiș pe mijlocul movelei ce privește spre vale.

In horă ris și voe bună. Dinu, vesel ca de obicei, vorbea și glumea în joc, dar Mândica gânditoare, răspundea când și când..

Voicu nu venise și aceasta o neliniștea.

Lăutarii zic de foc și de briu. Lanțul de trupuri tinere și de andea tot mai mult, legându-se puternic în brațe cari se impletesc pe după mijlocul letelor dragi.

Cât de fericit se simția Dinu... Dușmanul dragostei lui nu îndrăznește să se mai arate în lume... Va trebui să-și caute mângăiere inimii în altă dragoste mai potrivită cu dînsul; iar Mândica va fi numai a lui. E lângă el, o simte așa de bine, dar o pierde din ochi de dragă... Tot mai aproape ar vrea să-și fie... Cu brațul pe-trecut pe după mijlocul ei rotund e strînge cu dor nebun, așa că o poartă mai mult pe mersul înclățat al jocului... Dar ea tresare de odată, strîngînd cu putere mijlocul lui Dinu. Trezită din beția simțurilor întărtate, caută întrebător la ea.

— Uite, scoboară Voicu la horă...! Să fiți cumiști Dinuile!

Ai să cumperi ieftin și să fii indestulit!

Să cumperi ghetete de ale lui Porter.

Favor de portret!

Se capătă:

Fabricat escelent!

Port ușor!

Lucru minunat!

Formă elegantă!

De dimineața până seara poți alege!

Telefon nrul 324.

Comandele prin postă se fac pe o
correspondență de cinci fileri din
prețul curent.

In prăvălia mare a lui Porter Vilmos Arad,

Szabadság-tér (piața libertății).

908 9-

„Mureșanul”

instituit de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acoardă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu
acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la
fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul
plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii
depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 - 74

Direcțiunea

A apărut:

STROPÎ DE RÓUĂ

DE

ELENA DIN ARDEAL.

Prețul 1 cor. plus 5 fil. porto.

Se află de vânzare la Administrația ziarului „Tribuna
Poporului”.

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este
MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest
excelent și nestricăcios preparat se pot văpsi în culoare neagră
sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e per-
manentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se mur-
dărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă.
E nestricăcios și întrebuintarea e foarte simplă. Prețul prepara-
tului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-carui păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta culoare blond-
aurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită,
fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlă 1 cor., o sticlă
mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât,
răgușelii, în contra tusei măgărești, îngreșării, în contra tuturor boalelor
de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respira-
țiunii grele, a boalei de pept și a astmei etc.

Prețul: 50 fileri.

698 - 73

SPIRT CONTRA REUMEI

(spirtul „Mankós”)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în casuri de boale de: reumă,
de cangrenă, amorțirea muschilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de
junghieri, paralisii, amorțea de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea
pielei etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboșelile turiștilor,
înainte și după ture mai lungi, s'ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest
preparat (numai în exterior). S'a probat în casuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

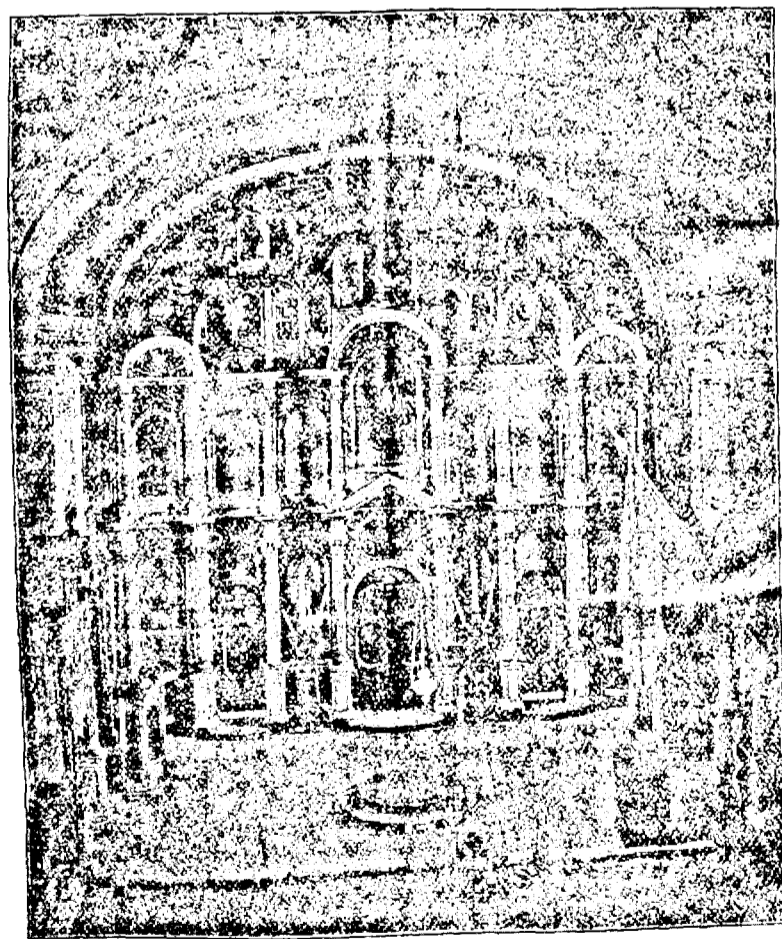
apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

Ioan Cotîrlă și fiul
atelier de sculptură, tâmplărie și strugărie.
Oravița-română.

Aranjament complet pentru efepuire de iconostase (têmple), tronuri, je-
furi, strane, chivoturi, râpi și ori-ce alte lucrări de lemnărie în bisericile
noastre de rit oriental. Schițare și efepuire de planuri după comande, mobile
și tot felul de instrumente de școală, bănci, table, catedre, mașini de socotit etc.

Prețuri moderate. — Garanță desăvirșită.

La cerere atestate despre rezultate de până acum.

867 - 12